

Vývoj terciárního vzdělávání

Rysy vysokého školství před rokem 1989

- Centrálně byrokratické řízení celého systému
- Studijní plány i výzkum pod dohledem komunistické strany
- Unitární systém studijních programů
- Vysoké školy a výzkum institucionálně odděleny
- Financování VŠ zcela závislé na státu – „přírůstkové rozpočtování“

Jednoznačně převládalo centrálně byrokratické řízení celého systému, které kromě politické a ideologické kontroly sledovalo jako hlavní cíl sladění počtu absolventů vysokých škol s počtem nabízených pracovních míst. Mimo jiné i proto vysokému školství dominoval důraz na technické vzdělání, které zúžil nabídku vzdělávacích příležitostí v oblasti humanitních a sociálních věd. Komunistická strana definovala a pečlivě sledovala studijní plány i výzkum.

„Unitární“ systém studijních programů (tj. absence bakalářských programů) a velmi omezený počet studijních příležitostí přispěl k tomu, že celý systém vysokoškolského vzdělávání se stal silně elitářským, čemuž ovšem až na výjimky neodpovídala kvalita poskytovaného vzdělání.

Rozhodnutí o počtu přijatých studentů a o podobě přijímacího řízení vycházela z centrálních pokynů. Příslušné stranické orgány až do poloviny 60. let určovaly kvóty studentů z různých sociálních vrstev (cílem bylo zajistit politicky přijatelné zastoupení studentů určitého třídního původu, jež by odpovídalo zastoupení dané sociální třídy v populaci).

Vysoké školství a výzkum byly institucionálně odděleny. Základní výzkum se odehrával převážně ve výzkumných ústavech Akademie věd a úloha vysokých škol ve výzkumu byla druhořadá.

Financování vysokých škol bylo zcela závislé na státu a mělo formu „přírůstkového rozpočtování“, tj. roční rozpočet každé vysoké školy se odvíjel od rozpočtu předešlého roku (rozpočtového základu a byl navyšován o přírůstek, který byl do značné míry závislý na dostupných zdrojích a na jejím úspěchu při vyjednávání).

Změny po roce 89

- 1990 Zákon o vysokých školách
- Zachování „unitárního charakteru“
- Nevytvořil legislativní rámec pro soukromé školy a vysoké školy neuniverzitního typu.
- Většina státem financovaného výzkumu zůstávala koncentrována na Akademii věd
- Nedostatek financí

Počínaje rokem 1989 přinášel přechod k demokracii a tržnímu hospodářství významné změny ve společnosti, což se mimo jiné velmi rychle projevilo i v systému vysokého školství. Zákon o vysokých školách z roku 1990 vytvořil prostor pro návrat k jeho demokratické správě. Odstranil politickou kontrolu nad aktivitami a rozhodovacími procesy vysokých škol a významně omezil vliv státu i v jiných oblastech. Dal vysokým školám poněkud větší svobodu i v rozhodování ve finančních otázkách.

Ačkoliv tento zákon otevřel cestu k modernizaci českého vysokého školství, řada strukturálních problémů zůstala nevyřešena. Systém terciárního vzdělání si především zachoval svůj „unitární“ charakter. Ve většině vyspělých zemí se již od poloviny 60. let masivně otvíraly bakalářské programy, které zpřístupňovaly terciární systém rostoucímu počtu zájemců o nižší stupeň terciárního vzdělávání. V ČR rostl počet studentů v těchto programech velice pomalu. Rychlejší přechod k binárnímu (dvoustupňovému) systému, jako klíčovému předpokladu výrazného nárůstu příležitostí v terciárním školství v ČR by byl vyžadoval silnější legislativní podporu pro vytvoření neuniverzitního sektoru v rámci této úrovně vzdělávacího systému. Zákon z roku 1990 tento krok však neučinil.

Vysokým školám byla dána v přípravě přijímacích zkoušek a testů plná autonomie, kterou mají dodnes.

Zákon rovněž nevytvořil legislativní rámec pro soukromé vysoké školy a neuniverzitní vysoké školy. Ačkoliv legislativní překážky k zakládání soukromých neuniverzitních škol neexistovaly, zákon jim neumožňoval akreditaci, na jejímž základě lze kromě jiného vydávat diplomy uznávané MŠMT. Tento zákon také nijak výrazně nepokročil v řešení institucionálního oddělení výuky a výzkumu. Vysoké školy sice byly oprávněny poskytovat postgraduální vzdělání, většina státem financovaného výzkumu ale zůstala koncentrována na Akademii věd, což zapříčinilo velmi pomalý růst počtu postgraduálních studentů po roce 1990.

Zákon sice vrátil zásadní rozhodovací pravomoc zpět do rukou vysoké školy, jejich zaměstnanců a studentů, položil důraz na akademická práva a svobody jako důležité principy demokracie, ale v konečném důsledku přiznání takřka úplné autonomie vysokým školám podstatně ztížilo či dokonce znemožnilo budoucí reformy. ČR nebyla jedinou zemí, kde „poskytnutí autonomie vysokým školám bylo využito k zablokování reformy.

První varovné signály se objevily v roce 1994. V té době se školy začaly potýkat se závažným nedostatkem financí. Počet přihlášek rostl mnohem rychleji než schopnost škol zvyšující se poptávku uspokojit. Získání dodatečných finančních zdrojů bylo buď zablokováno zákonem (školné) nebo nebylo dostatečně využíváno (komercializace výzkumu). Bylo zřejmé, že budoucí rozvoj vysokého školství nebude možný bez zásadní reformy jeho financování. Z tohoto důvodu byla z iniciativy školského výboru Parlamentu v roce 1993 založena pracovní skupina pověřená přípravou reformy financování vysokých škol.

Příprava reformy financování vysokých škol

- 1993 – pracovní skupina pověřena přípravou reformy financování vysokých škol
- Australský systém
- Model 1 – o vybrané školné se snižují veřejné výdaje na vysoké školství
- Model 2 – vybrané školné je dodatečným zdrojem růstu celkového rozpočtu škol

Základem pro výpočet školného byly průměrné normativní studijní náklady
Dva režimy poskytování dávek sociální podpory (nevratný, vratný)

Autoři pracovní skupiny se nechali inspirovat australským systémem, který obsahoval nejen finanční spoluúčast studentů formou přímého nebo odloženého školného, ale i systém sociální podpory studentů obsahující půjčky (vratná sociální pomoc) i granty (nevratná sociální dávka). Tento systém v Austrálii fungoval již několik let a navíc se jednalo o model doporučovaný OECD a Světovou bankou i dalšími zeměmi.

Návrh sice pracoval se dvěma modely viz. Snímek , jednoznačně ale doporučoval využití 2. modelu.

Základem pro stanovení školného byly průměrné normativní studijní náklady. Tzv. normální roční školné bylo stanoveno jako 20 % průměrných normativních studijních nákladů. (nepřipouštěl diferencované školné). Školné student mohl uhradit přímo, nebo se mohl rozhodnout platbu „odložit“, tj. vznikl mu tak dluh. Dluh měl být, podobně jako u australského systému, vybírán prostřednictvím daňového systému a vybrané školné se vracelo jako položka rozpočtu vysokých škol (nebylo tedy příjmem konkrétní školy).

Sociální podpora vysokoškolských studentů byla v návrhu z roku 1993 založena na snaze nalézt systém, který by usnadnil přístup k vysokoškolskému vzdělání dětem z nízkopříjmových rodin, byl únosný pro daňové poplatníky a navíc působil proti zneužívání systému. Sociální podpora měla být poskytována formou dávek stanovených na základě vstupních kritérií (sociální situace výchozí rodiny) Byly navrženy dva režimy poskytování dávek sociální podpory: nevratný a vratný. Základem systému sociální podpory byly dávky poskytované v nevratném režimu (tj. fakticky šlo o „studentské přídavky“ jdoucí ovšem nikoli za rodiči, jako je tomu u přídavek na děti, ale přímo za studentem). Ve vratném režimu měla být poskytována tzv. doplňková dávka, tj. půjčka na životní náklady v době studia. Přijetím doplňkové dávky, která měla mít stanovený horní limit, se tedy oprávněná osoba stávala dlužníkem pověřené instituce, která by evidovala dluh a jeho splácení. V tomto smyslu šlo o půjčku omezenou na okruh sociálně potřebných příjemců se stejným režimem splácení jako v případě odloženého školného (tj. dluh neměl být úročen, pouze valorizován vzhledem k inflaci).

Ačkoliv základní parametry systému byly v tomto návrhu navrženy jen hrubě a veškeré propočty měly jen orientační povahu, ukazovaly na životaschopnost navrženého modelu.

Prokazují, že při odhadnutém počtu studentů (230 tisíc, v roce 2005 byl skutečný počet 274 tisíc) a nominální dotaci na vzdělávací činnost veřejných vysokých škol 9 miliard (skutečnost v roce 2005 byla necelých 14 miliard) byl celkový roční zisk systému okolo 800 tisíc s odloženou pohledávkou odloženého školného okolo 9 mld.

Ačkoliv práce na tomto návrhu byly původně iniciovány Výborem pro vědu a vzdělání Poslanecké sněmovny, nebyl nikdy předložen Parlamentu k diskusi v podobě návrhu zákona. Bylo tomu zejména v důsledku silného odporu většiny rektorů vysokých škol a akademických senátů. Byla obava, že by zavedení tohoto systému umožnilo státu vyvázat se z financování vysokého školství a zatížit studenty a jejich rodiny neustále rostoucím školným. Vedení vysokých škol se také nechtěla smířit s tím, že by školné vybíral stát a přerozděloval ho zpět vysokým školám jako součást státních dotací.

Posílení autonomie

- Zákon o vysokých školách č.111/1998 Sb.
- Posilování autonomie vysokých škol (formální)
- Veřejnoprávní instituce s rozsáhlými majetkovými právy (omezené), omezení v podnikání
- Finanční závislost na státu zůstala beze změny
- Uznání tzv. „neuniverzitních škol – otevření prostoru pro neuniverzitní segment terciálního školství – soukromé školy, 200/01 – 14 soukromých VŠ.

Nový zákon o vysokých školách, schválený českým Parlamentem v dubnu 1998 (Zákon 111/1998 Sb.) šel v posilování (formální) autonomie vysokých škol ještě dále, aniž však posílil také jejich finanční autonomii a připustil významnější růst významu tzv. vícezdrojového financování vysokých škol. Ačkoliv se vysoké školy staly veřejnoprávními institucemi s rozsáhlými majetkovými právy, na využití tohoto majetku za účelem dosažení výnosů byla zákonem uvalena rozsáhlá omezení, zejména co se týče účasti vysokých škol v soukromém podnikání. Zákon z roku 1998 dokonce zabránil vysokým školám podílet se na zakládání obchodních společností, ačkoliv to některé ze škol již dříve v souladu se zákonem z roku 1990 učinily. Toto omezení ve spojení s právními překážkami pro zavedení školného pro studenty zapsané v akreditovaných. Zkomplikovalo praktickou realizaci vícezdrojového financování. Zákon o vysokých školách z roku 1998 povoloval vybírání poplatků jen od studentů tzv. „programů celoživotního vzdělávání“. Tyto programy však byly striktně odděleny od akreditovaných programů (tj. účasti v kurzech těchto programů nevedla k získání bakalářského či magisterského titulu) a jejich účastníci nemohli získat postavení studenta se všemi povinnostmi a výhodami.

Ačkoliv stát vysokým školám povolil provozovat nejrůznější výdělečné aktivity (konference, poradenství, vydavatelskou činnost, výzkum, knihkupectví...) a dodatečné příjmy na vlastních institucionálních účtech nedanit, zůstaly dva zásadní zdroje vícezdrojového financování, tedy školné a zisky z podílu v obchodních společnostech, v podstatě nevyužity. Jinými slovy, české

vysoké školy získaly větší formální autonomii a rozsáhlá majetková práva, ale jejich finanční závislost na státu zůstala beze změny.

Výrazně proreformní ustanovení zákona z roku 1998 – právní uznání tzv. „neuniverzitních vysokých škol“, které se profilují převážně (i když ne výhradně) v bakalářských programech – otevřelo prostor pro neuniverzitní segment terciárního školství. Přesto však toto ustanovení nepřineslo zásadní změny ve struktuře českého terciárního školství. Ačkoliv poptávka po bakalářských programech rostla a přechod terciárního systému školství od unitárního k binárnímu doporučila všem evropským státům Boloňská deklarace, do roku 2004 vznikla jen jedna veřejná „neuniverzitní vysoká škola“.

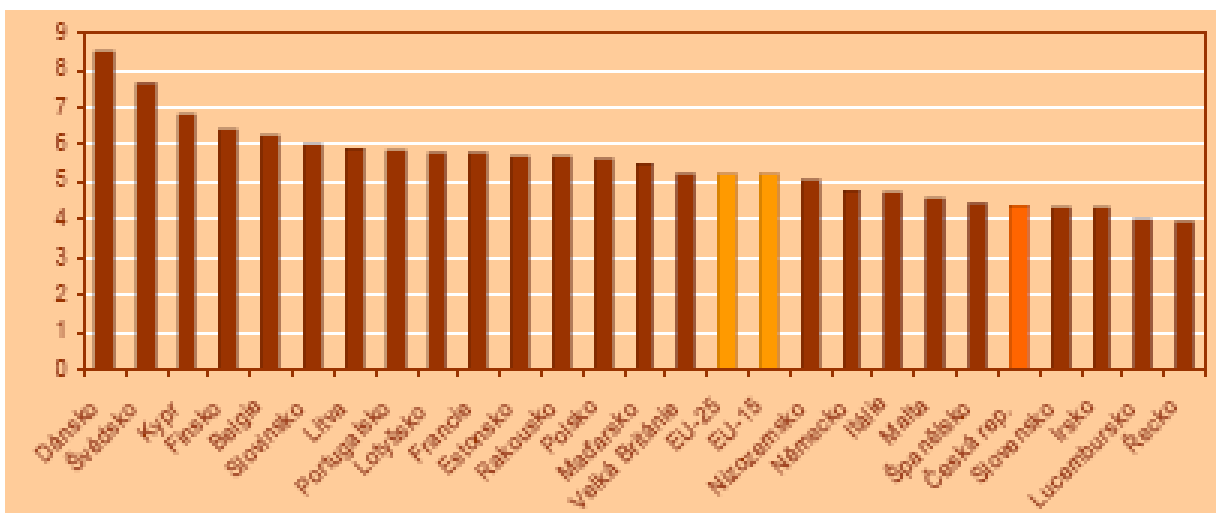
Neuniverzitní sektor terciárního školství však postupně zaplnily soukromé neuniverzitní vysoké školy, protože zákon z roku 1998 umožnil akreditovat jejich studijní programy. Přestože soukromé vysoké školy nedostávaly žádné státní finanční dotace (i když to zákon výslovně nezakazuje), k akademickému roku 2000/01 existovalo 14 soukromých vysokých škol s více než 2000 studenty. A ty začaly pomalu vyplňovat mezeru v neuniverzitním sektoru terciárního školství. Dnes existuje více než 30 soukromých škol, přičemž mnohé z nich mají akreditované bakalářské a některé již i magisterské programy. Ačkoliv jde bezpochyby o významný krok k další liberalizaci a diverzifikaci vysokého školství, nelze zakrýt skutečnost, že kvalita vzdělání poskytovaná českými soukromými vysokými školami je mnohem diferencovanější, než je tomu v případě veřejných vysokých škol. Podobná situace existuje ovšem i v ostatních post-komunistických zemích.

Přetrvávání fiskální závislosti

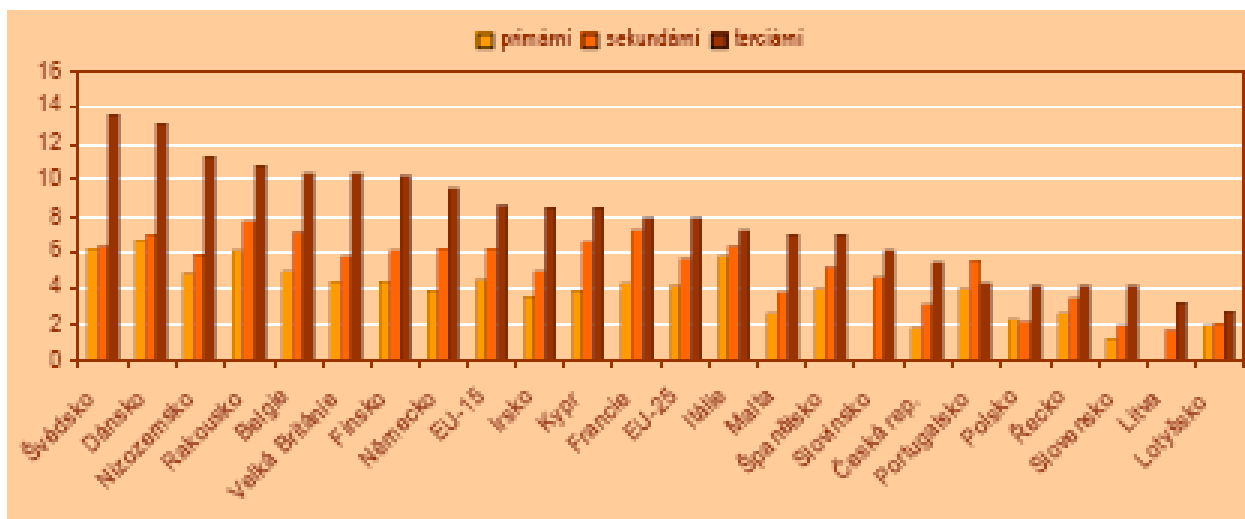
- Finanční krize – brání zvyšování podílu osob s dosaženým terciárním vzděláním.
- 1994 – počet studentů začíná růst (nové mechanismy financování VŠ)

Domácí i zahraniční statistická data poukazují na dlouhodobou a prohlubující se finanční krizi veřejného sektoru terciárního školství v ČR. Tato krize brání růstu vzdělávacích příležitostí, který by umožnil postupně zvyšovat podíl osob s dosaženým terciárním vzděláním na úroveň vyspělých zemí.

Veřejné výdaje na vzdělávání v % HDP (rok 2002)

Celkové výdaje na vzdělávací instituce jednotlivých úrovní vzdělání na žáka/studenta v 1000 PPS (rok 2002)

Tři odlišné typy zemí:

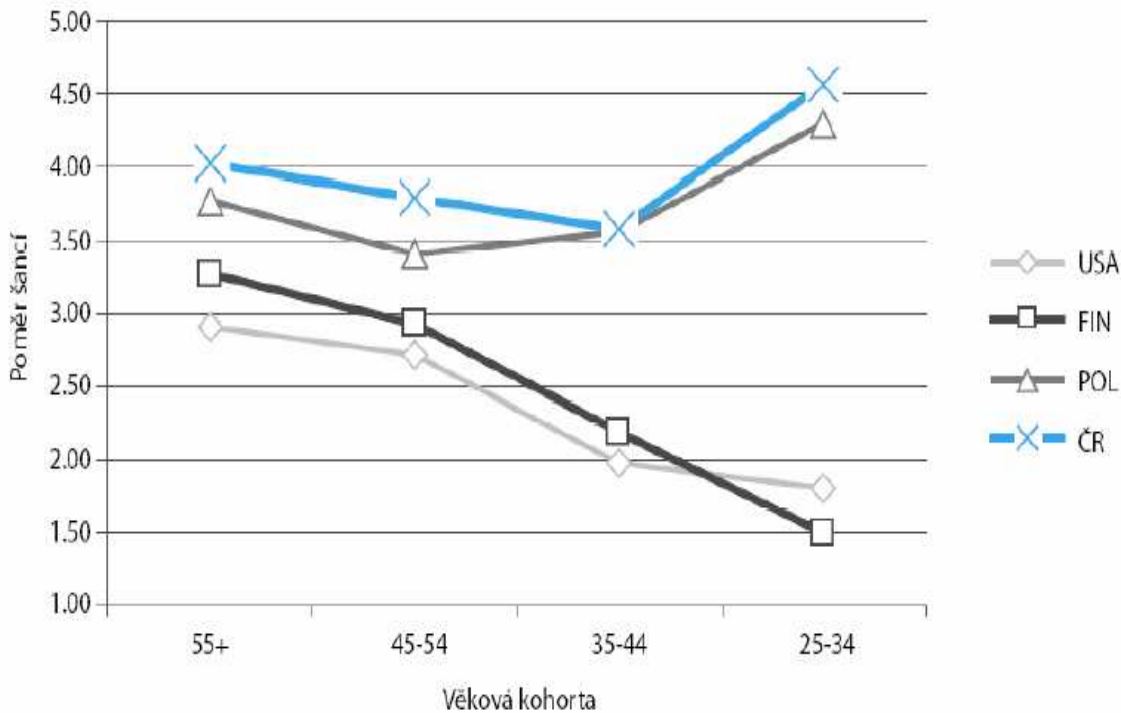
- 1) Typ A: vysoký podíl soukromých zdrojů a výrazná sociální pomoc studentů (Austrálie, USA, Kanada)
- 2) Výrazný podíl financování z veřejných zdrojů, programy sociální pomoci (skandinávské země)
- 3) Nízký podíl soukromých zdrojů, slabá pomoc státu (většina postkomunistických zemí, ČR, Portugalsko, Francie a Německo)

Často opakované tvrzení, že systémy založené na spoluúčasti studentů (školné) vyvolávají větší sociální bariéry v přístupu k vysokoškolskému vzdělání než systémy plně financované z veřejných zdrojů se ve světle výsledků analýzy vývoje nerovností v šancích na dosažení vysokoškolského vzdělání jeví jako neudržitelné. Výsledky svědčí naopak o tom, že nerovnosti v přístupu k vysokoškolskému vzdělání v podfinancovaných systémech s nízkou účastí studentů na nákladech studia jsou vyšší než v systémech, kde se studenti výrazně podílí na financování studia a stát naopak vytváří programy sociální pomoci studentům.

Vezmeme-li nejmladší generaci zjistíme, že v typu A byla šance na dosažení vysokoškolského vzdělání u jedince pocházejícího z rodiny odborníka nanejvýš dvakrát větší než šance jedince pocházejícího z rodiny dělníka. V tomto smyslu se typy A a B nijak výrazně neliší. V typu C (kam patří i ČR) byla míra nerovnosti dvakrát větší (uvedený poměr byl jedna ku čtyřem).

Tyto výsledky ukazují, že systém terciálního vzdělávání založený na poměrně vysoké míře účasti studentů na nákladech studia (školné) avšak s rozsáhlou sítí programů finanční podpory studentů (USA), vede k nerovnostem srovnatelným se systémem, kde je finanční účast studentů zanedbatelná (Švédsko, Finsko). Výsledky analýzy přesvědčivě ukazují, že finanční účast

studentů na nákladech studia, pokud je kompenzována programy finanční pomoci, není zdrojem tak velkých nerovností v přístupu k vyššímu vzdělání jako stagnující systém bez finanční spoluúčasti a zároveň i bez podpůrných programů pro studenty (ČR, Polsko).

Mezi ukazatele dynamiky a otevřenosti systémů terciárního vzdělávání podle modelů financování patří i

- Podíl jedinců dělnického původu, kteří dosáhli VŠ vzdělání:
 - Typ A 33,9 %
 - Typ B 22,9 %
 - Typ C 8,8 %
 - OECD 21,7 %

Kvalita terciárního vzdělání

Kvalita terciárního vzdělávání je důležitá nejen z hlediska konkurenceschopnosti pracovní síly a tím atraktivity země pro zahraniční investice s vysokou přidanou hodnotou, ale může se stát i významným „vývozním artiklem“ v podobě přílivu zahraničních studentů hradících odpovídající školné.

Hodnocení kvality poskytovaného vzdělávání se provádí různými metodami. Nejpřesnější výsledky se získávají na základě testování znalostí a dovedností žáků/studentů/ populace. Tento způsob je však časově i finančně náročný. Hodnocení na základě mezinárodně standardizovaných testů se zatím pod patronací OECD využívá pro hodnocení kompetencí patnáctiletých žáků a dospělé populace. Realizuje se v určitém časovém kroku, nikoli každoročně, a záleží na jednotlivých národních vládách, zda se tohoto hodnocení zúčastní .

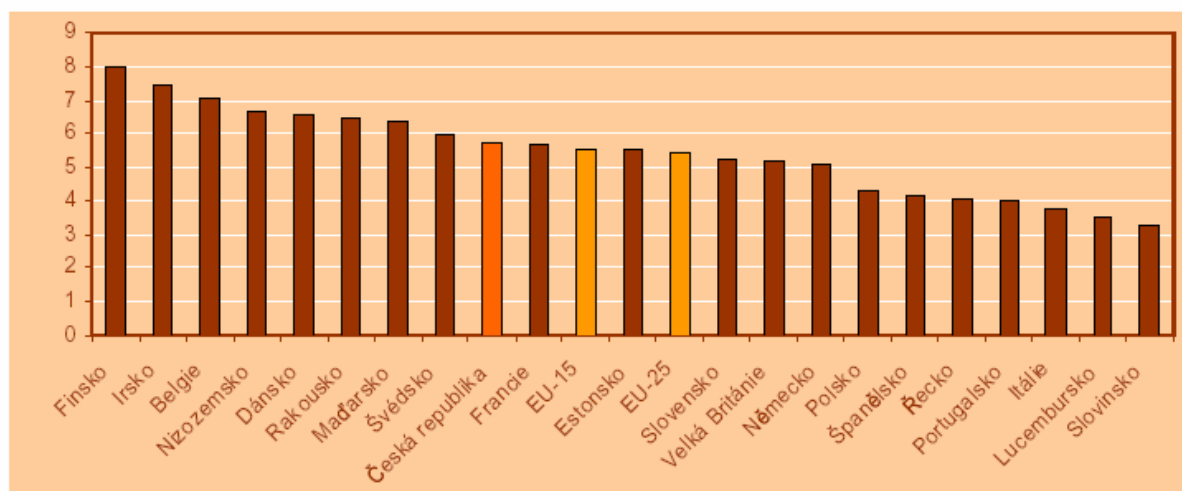
Kvalita terciárního vzdělání z hlediska potřeb konkurenceschopné ekonomiky

	2001	2002	2003	2004	2005
EU-25	5,7	5,8	5,8	5,7	5,4
EU-15	5,8	5,9	5,8	5,9	5,6
Belgie	7,3	7,1	7,6	7,6	7,0
Česká republika	5,4	6,0	6,3	5,1	5,7
Dánsko	6,7	6,8	6,8	7,0	6,6
Estonsko	5,9	5,7	5,4	6,1	5,5
Finsko	8,2	8,9	8,7	8,2	8,0
Francie	5,3	6,3	6,1	6,0	5,7
Irsko	8,1	8,0	7,6	7,6	7,5
Itálie	3,9	4,3	4,3	4,1	3,8
Kypr
Litva
Lotyšsko
Lucembursko	3,0	3,4	4,5	4,0	3,5
Maďarsko	7,0	7,0	6,7	6,1	6,4
Malta
Německo	5,5	4,5	4,6	5,1	5,0
Nizozemsko	6,8	7,0	5,3	6,2	6,6
Polsko	4,4	3,9	4,7	5,3	4,3
Portugalsko	4,2	3,9	4,2	4,9	4,0
Rakousko	6,3	7,2	7,3	7,0	6,4
Řecko	4,6	3,9	4,3	4,3	4,1
Slovensko	6,2	6,4	5,9	5,7	5,2
Slovinsko	4,7	5,0	4,5	3,8	3,3
Španělsko	5,5	5,1	5,0	4,7	4,2
Švédsko	6,0	6,3	6,0	6,6	6,0
Velká Británie	5,4	5,4	5,2	5,0	5,2

Poznámky: 0 – nejnižší hodnota, 10 – nejvyšší hodnota.

Pramen: IMD: International Competitiveness Year Book.

Kvalita terciárního vzdělání z hlediska potřeb konkurenceschopné ekonomiky (rok 2005)

Terciární vzdělávání

Legislativa

- Zákon O vysokých školách č. 111/1998 Sb. Ve znění pozdějších předpisů
- Vnitřní předpisy (podléhají registraci MŠMT),8

Na národní úrovni jde o tyto dokumenty:

- Programové prohlášení vlády ČR (2002),
- zákon č.111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů,
- národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha),
- Národní politika výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004-08,
- strategie rozvoje terciárního vzdělávání do roku 2005 (2010),
- dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol, vypracovaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „dlouhodobý záměr ministerstva“),
- každoroční aktualizace dlouhodobého záměru ministerstva, poslední vypracovaná pro rok 2005,
- dlouhodobé záměry vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti jednotlivých vysokých škol (dále jen „dlouhodobé záměry vysokých škol“),
- aktualizace dlouhodobých záměrů vysokých škol pro jednotlivá léta, poslední pro rok 2005 (dále jen „aktualizace dlouhodobých záměrů vysokých škol“),
- analýza výzkumu a vývoje (VaV) – plnění národní politiky VaV.

Vysoké školy jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy jsou vrcholnými centry vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti a mají klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti tím, že:

- a) uchovávají a rozhojňují dosažené poznání a podle svého typu a zaměření pěstují činnost vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost,
- b) umožňují v souladu s demokratickými principy přístup k vysokoškolskému vzdělání, získání odpovídající profesní kvalifikace a přípravu pro výzkumnou práci a další náročné odborné činnosti,
- c) poskytují další formy vzdělávání a umožňují získávat, rozšiřovat, prohlubovat nebo obnovovat znalosti z různých oblastí poznání a kultury a podílejí se tak na celoživotním vzdělávání,
- d) hrají aktivní roli ve veřejné diskusi o společenských a etických otázkách, při pěstování kulturní rozmanitosti a vzájemného porozumění, při utváření občanské společnosti a přípravě mladých lidí pro život v ní,
- e) přispívají k rozvoji na národní a regionální úrovni a spolupracují s různými stupni státní správy a samosprávy, s podnikovou a kulturní sférou,
- f) rozvíjejí mezinárodní a zvláště evropskou spolupráci jako podstatný rozměr svých činností, podporují společné projekty s obdobnými institucemi v zahraničí, vzájemné uznávání studia a diplomů, výměnu akademických pracovníků a studentů.

Terciární vzdělávání

- vysoké školy univerzitního typu (poskytují všechny studijní programy)
- vysoké školy neuniverzitního typu (převážně bakalářské)

Vysoké školy- členění

Kritérium vlastnictví

- veřejné (zřizují se a zrušují zákonem)
- soukromé (zřizují se udělením státního souhlasu)
- K 23.11.2005 bylo registrováno 39 soukromých vysokých škol
- státní (vojenské a policejní)

- Univerzita obrany – vznikla k 1. září 2004 navázala na 3 bývalé vojenské školy- Vojenská akademie v Brně, Vysoká vojenská škola pozemního vojska ve Vyškově a Vojenská lékařská akademie J.E. Purkyně v Hradci Králové
- Policejní akademie ČR v Praze

Veřejná vysoká škola

- 1) Veřejná vysoká škola se zřizuje a zrušuje zákonem. Zákon též stanoví její název a sídlo.
- (2) Veřejná vysoká škola se může sloučit nebo splynout jen s jinou veřejnou vysokou školou; rozdělit se může jen na jiné veřejné vysoké školy. Tyto změny je možné provést pouze zákonem.
- (3) V případě zrušení veřejné vysoké školy podle odstavce 1 nebo sloučení, splynutí nebo rozdělení veřejné vysoké školy podle odstavce 2 zákon též stanoví, na které právnické osoby přechází její majetek a závazky a které veřejné vysoké školy umožní dokončení vysokoškolského vzdělání studentům zrušené veřejné vysoké školy.

Samospráva veřejné vysoké školy (paragraf 6 zákona o VŠ)

- vnitřní organizace, zaměření činnosti VŠ
- počet přijímaných uchazečů, podmínky pro přijetí
- tvorba a uskutečňování studijních programů
- organizace studia
- rozhodování o právech a povinnostech studentů
- pracovněprávní vztahy
- habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem
- spolupráce s jinými VŠ a zahraniční styky
- hospodaření VŠ a nakládání s majetkem
- stanovení výše poplatků spojených se studiem
- ustavování samosprávních akademických orgánů VŠ

1) Do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy patří zejména:

a) vnitřní organizace,

- b) určování počtu přijímaných uchazečů o studium, podmínek pro přijetí ke studiu a rozhodování v přijímacím řízení,
 - c) tvorba a uskutečňování studijních programů,
 - d) organizace studia,
 - e) rozhodování o právech a povinnostech studentů,
 - f) zaměření a organizace vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti,
 - g) pracovněprávní vztahy a určování počtu akademických pracovníků a ostatních zaměstnanců,
 - h) habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem,
 - i) spolupráce s jinými vysokými školami a právníckými osobami a zahraniční styky,
 - j) ustavování samosprávných akademických orgánů vysoké školy, pokud tento zákon nestanoví jinak,
 - k) hospodaření vysoké školy a nakládání s majetkem v souladu se zvláštními předpisy,
 - l) stanovení výše poplatků spojených se studiem.
- (2) Organizaci a činnost veřejné vysoké školy, jakož i postavení členů akademické obce upravují její vnitřní předpisy.
- (3) Státní orgány mohou zasahovat do činnosti veřejné vysoké školy jen na základě a v mezích zákona a způsobem zákonem stanoveným.

Orgány veřejné vysoké školy (VVŠ)

Samosprávní orgány

- akademický senát
- rektor
- vědecká rada, příp. umělecká rada (na neuniverzitní VŠ akademická rada)
- disciplinární komise

Další orgány

- správní rada veřejné vysoké školy
- kvestor

(1) Samosprávnými akademickými orgány veřejné vysoké školy jsou

a) akademický senát,

b) rektor,

c) vědecká rada nebo umělecká rada nebo na neuniverzitní vysoké škole akademická rada (dále jen "vědecká rada veřejné vysoké školy"),

d) disciplinární komise.

(2) Dalšími orgány veřejné vysoké školy jsou

a) správní rada veřejné vysoké školy,

b) kvestor.

Akademický senát (AS)

- samosprávný zastupitelský akademický orgán
- Má **nejméně jedenáct členů**, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti.
- Členství v akademickém senátu je neslučitelné s funkcí rektora, prorektorů, děkanů a proděkanů.
- Funkční období jednotlivých členů akademického senátu VVŠ je **nejvýše tříleté**.

Akademický senát veřejné vysoké školy

§ 8

(1) Akademický senát veřejné vysoké školy je jejím samosprávným zastupitelským akademickým orgánem. Má nejméně jedenáct členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti. Členy akademického senátu veřejné vysoké školy volí ze svých řad členové akademické obce veřejné vysoké školy. Volby jsou přímé, s tajným hlasováním. Vnitřní předpis veřejné vysoké školy stanoví zejména počet členů akademického senátu, způsob jejich volby a způsob volby předsedy akademického senátu, orgány

akademického senátu a jejich ustavování a důvody zániku členství v akademickém senátu a případnou neslučitelnost členství v akademickém senátu s výkonem jiných funkcí.

(2) Členství v akademickém senátu je neslučitelné s funkcí rektora, prorektorů, děkanů a proděkanů.

(3) Funkční období jednotlivých členů akademického senátu veřejné vysoké školy je nejvýše tříleté. Je-li student zvolený do akademického senátu veřejné vysoké školy v průběhu svého funkčního období přijat do jiného, bezprostředně navazujícího studijního programu, může vnitřní předpis veřejné vysoké školy stanovit podmínky, za kterých jeho členství v akademickém senátu nezaniká. Funkční období všech členů akademického senátu veřejné vysoké školy skončí, jestliže akademický senát po dobu šesti měsíců nekoná podle § 9. Rektor nejpozději do 30 dnů vyhlásí nové volby.

(4) Zasedání akademického senátu veřejné vysoké školy jsou veřejně přístupná. Rektor nebo v jeho zastoupení prorektor má právo vystoupit na zasedání, kdykoliv o to požádá. Na žádost rektora je předseda akademického senátu povinen bezodkladně svolat mimořádné zasedání akademického senátu veřejné vysoké školy.

§ 9

(1) Akademický senát veřejné vysoké školy

- a) rozhoduje na návrh rektora o zřízení, sloučení, splnutí, rozdělení nebo zrušení součástí vysoké školy, na základě souhlasného vyjádření orgánů nebo osob stanovených statutem jako vedoucí zaměstnanci vysoké školy rozhoduje také o zřízení nebo zrušení společných pracovišť součástí vysoké školy,
- b) na návrh rektora nebo na základě postoupení předpisu akademickým senátem fakulty schvaluje vnitřní předpisy vysoké školy a jejich součástí,
- c) schvaluje rozpočet vysoké školy předložený rektorem a kontroluje využívání finančních prostředků vysoké školy,
- d) schvaluje výroční zprávu o činnosti a výroční zprávu o hospodaření vysoké školy předloženou rektorem,
- e) schvaluje hodnocení činnosti vysoké školy předložené rektorem,
- f) schvaluje návrh rektora na jmenování a odvolání členů vědecké rady a disciplinární komise veřejné vysoké školy,
- g) schvaluje podmínky pro přijetí ke studiu ve studijních programech, které se neuskutečňují na fakultách,
- h) usnáší se o návrhu na jmenování rektora, popřípadě navrhuje jeho odvolání z funkce,
- i) schvaluje dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné,

vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti veřejné vysoké školy a jeho každoroční aktualizaci (dále jen "dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy") po projednání ve vědecké radě,

j) na návrh rektora zruší vnitřní předpis, rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu součásti veřejné vysoké školy anebo pozastaví jeho účinnost, pokud je tento vnitřní předpis, rozhodnutí nebo úkon v rozporu se zvláštními předpisy nebo vnitřními předpisy veřejné vysoké školy.

(2) Akademický senát veřejné vysoké školy se vyjadřuje zejména

- a) k návrhům těch studijních programů, které se neuskutečňují na fakultách,
- b) k záměru rektora jmenovat nebo odvolat prorektory,
- c) k právním úkonům, které vyžadují souhlas správní rady veřejné vysoké školy podle § 15 odst. 1 písm. a) až d),
- d) k podnětům a stanoviskům správní rady veřejné vysoké školy podle § 15 odst. 3.

(3) O návrzích zejména podle odstavce 1 písm. h) se akademický senát veřejné vysoké školy usnáší tajným hlasováním. Návrh na jmenování rektora je přijat, jestliže se pro něj vyslovila nadpoloviční většina všech členů akademického senátu veřejné vysoké školy; návrh na jeho odvolání je přijat, jestliže se pro něj vyslovily nejméně tři pětiny všech členů akademického senátu.

Rektor

- jedná a rozhoduje ve věcech školy
- Rektora jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu prezident republiky.
- Funkční období rektora je tříleté, nejvýše dvě po sobě bezprostředně jdoucí funkční období.
- Rektora zastupují prorektoři. Prorektory jmenuje a odvolává rektor
- Mzdu rektora stanoví ministr

Rektor

(1) V čele veřejné vysoké školy je rektor; jedná a rozhoduje ve věcech školy, pokud zákon nestanoví jinak. V případech, kdy zvláštní předpis předpokládá působnost statutárního orgánu, plní ji rektor.

(2) Rektora jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu veřejné vysoké školy prezident republiky. Návrh se podává prostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen "ministr").

(3) Funkční období rektora je čtyřleté. Funkci rektora může tatáž osoba vykonávat na téže veřejné vysoké škole nejvýše dvě po sobě bezprostředně jdoucí funkční období.

(4) Rektora zastupují v jím určeném rozsahu prorektoři. Prorektory jmenuje a odvolává rektor.

(5) Mzdu rektora stanoví ministr.

Vědecká rada VVŠ

- členy vědecké rady jmenuje a odvolává rektor, který je zároveň její předsedou
- nejméně jedna třetina členů jsou jiné osoby než členové akademické obce této školy
- projednává dlouhodobý záměr VVŠ
- schvaluje studijní programy
- vykonává působnost v řízení ke jmenování profesorem a habilitačním řízení

Vědecká rada veřejné vysoké školy

§ 11

(1) Členy vědecké rady veřejné vysoké školy jmenuje a odvolává rektor.

(2) Členy vědecké rady veřejné vysoké školy jsou významní představitelé oborů, v nichž vysoká škola uskutečňuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Nejméně jedna třetina členů jsou jiné osoby než členové akademické obce této školy.

(3) Předsedou vědecké rady veřejné vysoké školy je rektor.

§ 12

(1) Vědecká rada veřejné vysoké školy

- a) projednává dlouhodobý záměr veřejné vysoké školy,
- b) schvaluje studijní programy, pokud jejich schválení nepatří do působnosti vědecké rady nebo umělecké rady fakulty (dále jen "vědecká rada fakulty"),

c) vykonává působnost v řízení ke jmenování profesorem a v habilitačním řízení v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(2) Vědecká rada veřejné vysoké školy se vyjadřuje k otázkám, které jí předloží rektor.

Disciplinární komise VVŠ

- členy jmenuje rektor z řad členů akademické obce, polovinu členů tvoří studenti
- funkční období je nejvýše dvouleté
- projednává disciplinární přestupky studentů VVŠ a předkládá návrh na rozhodnutí rektorovi

Disciplinární komise veřejné vysoké školy

- (1) Členy disciplinární komise veřejné vysoké školy a jejího předsedu jmenuje rektor z řad členů akademické obce. Polovinu členů disciplinární komise tvoří studenti.
- (2) Funkční období členů disciplinární komise veřejné vysoké školy je nejvýše dvouleté.
- (3) Disciplinární komise veřejné vysoké školy projednává disciplinární přestupky studentů veřejné vysoké školy, pokud nejsou zapsáni na žádné z jejích fakult, a předkládá návrh na rozhodnutí rektorovi.
- (4) Pokud jsou všichni studenti veřejné vysoké školy zapsáni na jejích fakultách, disciplinární komise veřejné vysoké školy se nezřizuje.

Správní rada VVŠ

- má nejméně devět členů, jejich počet musí být vždy dělitelný třemi
- členy jmenuje a odvolává ministr
- jsou v ní zastoupeni představitelé veřejného života, územní samosprávy a státní správy, nemohou být zaměstnanci dané vysoké školy
- zasedá nejméně dvakrát ročně

Správní rada veřejné vysoké školy

§ 14

- (1) Správní rada veřejné vysoké školy má nejméně devět členů, jejich počet musí být vždy dělitelný třemi. Členy správní rady veřejné vysoké školy po projednání s rektorem jmenuje a odvolává ministr tak, aby v ní byli přiměřeně zastoupeni zejména představitelé veřejného života, územní samosprávy a státní správy. Členové správní rady nemohou být zaměstnanci dané veřejné vysoké školy.
- (2) Členové správní rady veřejné vysoké školy jsou jmenováni na dobu šesti let. Po prvním jmenování členů správní rady se losem určí jména jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po dvou letech, a jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po čtyřech letech.

(3) Zasedání správní rady veřejné vysoké školy svolává její předseda, a to nejméně dvakrát ročně. Rektor nebo v jeho zastoupení prorektor a kvestor má právo se zúčastnit zasedání správní rady. Na žádost rektora je předseda správní rady povinen svolat mimořádné zasedání správní rady veřejné vysoké školy. Volbu předsedy, místopředsedů a způsob jednání správní rady veřejné vysoké školy upraví její statut, který schvaluje ministr.

§ 15

(1) Správní rada veřejné vysoké školy vydává předchozí písemný souhlas

- a) k právním úkonům, kterými vysoká škola hodlá nabýt nebo převést nemovité věci,
- b) k právním úkonům, kterými vysoká škola hodlá nabýt nebo převést movité věci, jejichž cena je vyšší než pětisetnásobek částky, od níž jsou věci považovány podle zvláštního předpisu²⁾ za hmotný majetek,
- c) k právním úkonům, kterými vysoká škola hodlá zřídít věcné břemeno nebo předkupní právo,
- d) k právním úkonům, kterými vysoká škola hodlá založit jinou právnickou osobu, a k peněžitým a nepeněžitým vkladům do těchto a jiných právnických osob.

(2) Správní rada veřejné vysoké školy se vyjadřuje zejména

- a) k dlouhodobému záměru veřejné vysoké školy a k dalším věcem, které jí k projednání předloží rektor nebo ministr,
- b) k rozpočtu vysoké školy,
- c) k výroční zprávě o činnosti a výroční zprávě o hospodaření vysoké školy a k výsledkům hodnocení činnosti vysoké školy.

(3) Správní rada veřejné vysoké školy dává podněty a vyjadřuje stanoviska k činnosti veřejné vysoké školy, která zveřejňuje.

(4) Při úplatném smluvním převodu movité věci podle odstavce 1 písm. b) se cena³⁾ sjednává ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá; bezúplatně lze movitou věc převést pouze ve veřejném zájmu nebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí.

(5) Správní rada veřejné vysoké školy právní úkon neschválí, jestliže je v rozporu s požadavkem řádného využívání majetku veřejné vysoké školy nebo jestliže by jím bylo ohroženo plnění úkolů školy.

(6) Vydání předchozího písemného souhlasu k právním úkonům uvedeným v odstavci 1 písm. a) až d) je povinna správní rada veřejné vysoké školy oznámit do sedmi dnů od jeho vydání Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen "ministerstvo").

(7) Právní úkony uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) jsou bez souhlasu správní rady veřejné vysoké školy a bez oznámení ministerstvu podle odstavce 6 neplatné.

(8) Správní rada veřejné vysoké školy dbá na zachování účelu, pro který byla veřejná vysoká škola zřízena, na uplatnění veřejného zájmu v její činnosti a na řádné hospodaření s jejím majetkem.

(9) Činnost členů správní rady veřejné vysoké školy je úkonem v obecném zájmu.⁴⁾ Těmto osobám poskytuje veřejná vysoká škola cestovní náhrady podle zvláštního předpisu;⁵⁾ ministerstvo jim může poskytnout odměnu.

(10) Na činnost členů správní rady veřejné vysoké školy se vztahují zvláštní předpisy.⁶⁾

Kvestor

- řídí hospodaření a vnitřní správu VVŠ, vystupuje její jménem v rozsahu stanoveném opatřením rektora
- jmenuje a odvolává ho rektor

Kvestor

(1) Kvestor řídí hospodaření a vnitřní správu veřejné vysoké školy a vystupuje jejím jménem v rozsahu stanoveném opatřením rektora.

(2) Kvestora jmenuje a odvolává rektor.

Vnitřní předpisy VVŠ

- statut veřejné vysoké školy,
- volební a jednací řád akademického senátu VVŠ
- vnitřní mzdový předpis
- jednací řád vědecké rady VVŠ
- řád výběrového řízení pro obsazování míst akademických pracovníků,
- studijní a zkušební řád, stipendijní řád
- disciplinární řád pro studenty
- další předpisy

Statut veřejné vysoké školy

- název, sídlo a typ vysoké školy, právní předchůdce,
- podmínky pro přijetí ke studiu a způsob podávání přihlášek,
- podmínky studia cizinců,

- seznam akreditovaných studijních programů
- seznam oborů, ve kterých je vysoká škola oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem,
- vymezení obsahu, podmínek a četnosti hodnocení činnosti
- organizační strukturu,
- ustanovení o poplatcích spojených se studiem,
- pravidla pro užívání akademických insignií a pro konání akademických obřadů,
- pravidla hospodaření veřejné vysoké školy.

Vnitřní předpisy veřejné vysoké školy

(1) Vnitřními předpisy veřejné vysoké školy jsou

- a) statut veřejné vysoké školy,
- b) volební a jednací řád akademického senátu veřejné vysoké školy,
- c) vnitřní mzdový předpis,⁷⁾
- d) jednací řád vědecké rady veřejné vysoké školy,
- e) řád výběrového řízení pro obsazování míst akademických pracovníků,
- f) studijní a zkušební řád,
- g) stipendijní řád,
- h) disciplinární řád pro studenty,
- i) další předpisy, pokud tak stanoví statut veřejné vysoké školy.

(2) Statut veřejné vysoké školy obsahuje zejména

- a) název, sídlo a typ vysoké školy,
- b) právní předchůdce,
- c) podmínky pro přijetí ke studiu a způsob podávání přihlášek,
- d) podmínky studia cizinců,
- e) vymezení obsahu, podmínek a četnosti hodnocení činnosti vysoké školy,
- f) organizační strukturu,
- g) ustanovení o poplatcích spojených se studiem,
- h) pravidla pro užívání akademických insignií a pro konání akademických obřadů,
- i) pravidla hospodaření veřejné vysoké školy.

Veřejná vysoká škola se člení na:

- fakulty
- vysokoškolské ústavy
- jiná pracoviště pro vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb
- účelová zařízení pro kulturní a sportovní činnost, pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajišťování provozu školy

Členění veřejné vysoké školy

(1) Veřejná vysoká škola se může členit na tyto součásti:

- a) fakulty,
- b) vysokoškolské ústavy,
- c) jiná pracoviště pro vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb,
- d) účelová zařízení pro kulturní a sportovní činnost, pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajišťování provozu školy.

(2) Vnitřní předpisy součástí musí být v souladu s vnitřními předpisy veřejné vysoké školy.

Díl 1

Fakulta

§ 23

Fakulta

(1) Fakulta uskutečňuje nejméně jeden akreditovaný studijní program a vykonává vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.

(2) Na fakultě se ustavuje samosprávný zastupitelský akademický orgán. Fakulta má právo používat vlastní akademické insignie a konat akademické obřady.

(3) O zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty rozhoduje na návrh rektora akademický senát veřejné vysoké školy. Toto rozhodnutí je

podmíněno předchozím stanoviskem Akreditační komise.

§ 24

Práva fakulty

(1) Orgány fakulty mají právo rozhodovat nebo jednat jménem veřejné vysoké školy v těchto věcech týkajících se fakulty:

- a) tvorba a uskutečňování studijních programů,
- b) zaměření a organizace vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti,
- c) pracovněprávní vztahy,
- d) habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem v rozsahu stanoveném tímto zákonem,
- e) zahraniční styky a aktivity,
- f) ustavování samosprávných akademických orgánů fakulty a vnitřní organizace fakulty, pokud tento zákon nestanoví jinak,
- g) nakládání s přidělenými finančními prostředky,
- h) doplňková činnost a nakládání s prostředky získanými z této činnosti.

(2) Orgány fakulty rozhodují v dalších věcech veřejné vysoké školy, pokud jim rozhodování o nich svěří statut veřejné vysoké školy.

Orgány fakulty

Samosprávní orgány:

- akademický senát fakulty,
- děkan,
- vědecká rada fakulty,
- disciplinární komise fakulty.

Dalším orgánem fakulty je tajemník.

§ 25

Orgány fakulty

(1) Samosprávnými akademickými orgány fakulty jsou

- a) akademický senát fakulty,
- b) děkan,
- c) vědecká rada fakulty,

d) disciplinární komise fakulty.

(2) Dalším orgánem fakulty je tajemník.

(3) Akademickou obec fakulty tvoří akademičtí pracovníci působící na této fakultě a studenti zapsaní na této fakultě.

Akademický senát fakulty

§ 26

(1) Akademický senát fakulty je jejím samosprávným zastupitelským akademickým orgánem. Má nejméně devět členů, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti. Členy akademického senátu fakulty volí ze svých řad členové akademické obce fakulty. Volby jsou přímé, s tajným hlasováním. Vnitřní předpis fakulty stanoví zejména počet členů akademického senátu, způsob jejich volby a způsob volby předsedy akademického senátu, orgány akademického senátu a způsob jejich ustavování a důvody zániku členství v akademickém senátu a případnou neslučitelnost členství v akademickém senátu s výkonem jiných funkcí.

(2) Členství v akademickém senátu je neslučitelné s funkcí rektora, prorektorů, děkanů a proděkanů.

(3) Funkční období jednotlivých členů akademického senátu fakulty je nejvýše tříleté. Je-li student zvolený do akademického senátu fakulty v průběhu svého funkčního období přijat do jiného, bezprostředně navazujícího studijního programu, může vnitřní předpis veřejné vysoké školy stanovit podmínky, za kterých jeho členství v akademickém senátu fakulty nezaniká. Funkční období všech členů akademického senátu fakulty skončí, jestliže akademický senát po dobu šesti měsíců nekoná podle § 27. Děkan nejpozději do 30 dnů vyhlásí nové volby.

(4) Zasedání akademického senátu fakulty jsou veřejně přístupná. Děkan nebo v jeho zastoupení proděkan má právo vystoupit na zasedání, kdykoliv o to požádá. Na žádost děkana je předseda akademického senátu povinen bezodkladně svolat mimořádné zasedání akademického senátu fakulty.

§ 27

(1) Akademický senát fakulty

a) na návrh děkana rozhoduje o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakultních pracovišť,

- b) na návrh děkana schvaluje návrh vnitřních předpisů fakulty a postupuje je ke schválení akademickému senátu vysoké školy,
- c) schvaluje rozdělení finančních prostředků fakulty předložené děkanem a kontroluje jejich využívání,
- d) schvaluje výroční zprávu o činnosti a výroční zprávu o hospodaření fakulty předloženou děkanem,
- e) schvaluje podmínky pro přijetí ke studiu ve studijních programech uskutečňovaných na fakultě,
- f) schvaluje návrh děkana na jmenování a odvolání členů vědecké rady fakulty a disciplinární komise fakulty,
- g) usnáší se o návrhu na jmenování děkana, popřípadě navrhuje jeho odvolání z funkce,
- h) na návrh děkana schvaluje dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti fakulty vypracovaný v souladu s dlouhodobým záměrem veřejné vysoké školy po projednání ve vědecké radě fakulty.

(2) Akademický senát fakulty se vyjadřuje zejména

- a) k návrhům studijních programů uskutečňovaných na fakultě,
- b) k záměru děkana jmenovat nebo odvolat proděkany.

(3) O návrzích zejména podle odstavce 1 písm. g) se akademický senát fakulty usnáší tajným hlasováním. Návrh na jmenování děkana je přijat, jestliže se pro něj vyslovila nadpoloviční většina všech členů akademického senátu fakulty; návrh na jeho odvolání je přijat, jestliže se pro něj vyslovily nejméně tři pětiny všech členů akademického senátu.

§ 28

Děkan

(1) V čele fakulty je děkan; jedná a rozhoduje ve věcech fakulty, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Děkana jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu fakulty rektor.

(3) Rektor může odvolat děkana z vlastního podnětu, a to pouze po předchozím vyjádření akademického senátu fakulty a se souhlasem akademického senátu veřejné vysoké školy v případě, kdy děkan závažným způsobem neplní své povinnosti nebo závažným způsobem poškozuje zájem vysoké školy nebo fakulty.

(4) Funkční období děkana je čtyřleté. Funkci děkana může tatáž osoba vykonávat na téže fakultě nejvýše dvě po sobě bezprostředně jdoucí funkční období.

(5) Děkana zastupují v jím určeném rozsahu proděkani. Proděkany jmenuje a odvolává děkan.

Vědecká rada fakulty

§ 29

- (1) Členy vědecké rady fakulty jmenuje a odvolává děkan.
- (2) Členové vědecké rady fakulty jsou významní představitelé oborů, v nichž fakulta uskutečňuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Nejméně jedna třetina členů jsou jiné osoby než členové akademické obce veřejné vysoké školy, jejíž je fakulta součástí.
- (3) Předsedou vědecké rady fakulty je děkan.

§ 30

(1) Vědecká rada fakulty

- a) projednává dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti fakulty vypracovaný v souladu s dlouhodobým záměrem veřejné vysoké školy,
- b) schvaluje studijní programy, které mají být uskutečňovány na fakultě,
- c) vykonává působnost v habilitačním řízení a v řízení ke jmenování profesorem v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(2) Vědecká rada fakulty se vyjadřuje k otázkám, které jí předloží děkan.

§ 31

Disciplinární komise fakulty

- (1) Členy disciplinární komise fakulty a jejího předsedu jmenuje děkan z řad členů akademické obce fakulty. Polovinu členů disciplinární komise fakulty tvoří studenti.
- (2) Funkční období členů disciplinární komise fakulty je nejvýše dvouleté.
- (3) Disciplinární komise fakulty projednává disciplinární přestupky studentů zapsaných na fakultě a předkládá návrh na rozhodnutí děkanovi.

§ 32

Tajemník

- (1) Tajemník řídí hospodaření a vnitřní správu fakulty v rozsahu stanoveném opatřením děkana.
- (2) Tajemníka jmenuje a odvolává děkan.

Vnitřní předpisy fakulty

- statut fakulty,
- studijní a zkušební řád fakulty, pokud se fakulta neřídí studijním a zkušebním řádem VVŠ
- stipendijní řád fakulty, pokud se fakulta neřídí stipendijním řádem veřejné vysoké školy,
- volební a jednací řád akademického senátu fakulty,
- jednací řád vědecké rady fakulty,
- disciplinární řád pro studenty,
- další předpisy, pokud tak stanoví statut fakulty.

§ 33

Vnitřní předpisy fakulty

- (1) Vnitřní předpisy fakulty upravují záležitosti fakulty spadající do její samosprávné působnosti a její vztah k veřejné vysoké škole, pokud nejsou upraveny zákonem.
- (2) Vnitřními předpisy fakulty jsou
 - a) statut fakulty,
 - b) volební a jednací řád akademického senátu fakulty,
 - c) jednací řád vědecké rady fakulty,
 - d) disciplinární řád pro studenty,
 - e) další předpisy, pokud tak stanoví statut fakulty.
- (3) Na obsah statutu fakulty se vztahuje přiměřeně § 17 odst. 2.
- (4) Vnitřní předpisy teologických fakult se předkládají ke schválení akademickému senátu vysoké školy po jejich schválení příslušnou církví nebo náboženskou společností, pokud je povinnost schválení zakotvena ve vnitřních předpisech této církve nebo náboženské společnosti.

Studijní programy

Je určen typem

- bakalářský studijní program
- magisterský studijní program
- doktorský studijní program
- celoživotní vzdělávání

A formou:

- Prezenční
- Distanční
- Kombinovaná forma

Součástí studijního programu

- Členění na Obory
- Profil absolventa
- Charakteristika studijních předmětů
- Pravidla pro tvorbu studijního plánu
- Standardní doba studia
- Podmínky jeho plnění a ukončování, návaznost na další typy studijních programů

HLAVA III

PŮSOBNOST MINISTERSTVA

§ 36

(1) Vnitřní předpisy veřejné vysoké školy podléhají registraci ministerstvem. Žádost o registraci podává ministerstvu rektor.

(2) Ministerstvo rozhodne o žádosti do 90 dnů ode dne jejího předložení. Je-li žádosti vyhověno, vyznačí registraci ministerstvo na stejnopisu registrovaného vnitřního předpisu. Rozhodnutí o registraci se nevydává.

(3) Odporuje-li vnitřní předpis veřejné vysoké školy zákonu nebo jinému právnímu předpisu, ministerstvo žádost o registraci rozhodnutím zamítne.

(4) Vnitřní předpis nabývá platnosti registrací.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 platí i pro změny vnitřních předpisů.

§ 37

Je-li některé opatření veřejné vysoké školy nebo její součásti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nestanoví-li zákon jiný způsob jeho přezkoumání, vyzve ministerstvo vysokou školu, aby v přiměřené lhůtě zjednala nápravu.

§ 38

(1) Jestliže veřejná vysoká škola nebo její součást

- a) neustavila některý ze svých samosprávných orgánů,
 - b) nepřijala vnitřní předpisy, které je povinna podle tohoto zákona přijmout,
 - c) nemá akreditován žádný studijní program nebo má pozastavenou akreditaci všech studijních programů,
 - d) vykazuje ve svém hospodaření závažné nedostatky ohrožující plnění jejích úkolů, nebo
 - e) závažným způsobem porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem,
- může ministerstvo omezit výkon působnosti orgánů veřejné vysoké školy nebo její součásti, popřípadě může veřejné vysoké škole nebo její součásti výkon této působnosti odejmout.

(2) Při rozhodování o obsahu omezení nebo o odnětí výkonu působnosti se vychází ze závažnosti nedostatků a z charakteru a rozsahu způsobené nebo hrozící újmy. Omezení se provede v rozsahu potřebném ke zjednání nápravy.

(3) Jestliže se opatření podle odstavce 1 týká orgánů veřejné vysoké školy, přechází působnost těchto orgánů na ministerstvo nebo na veřejnou vysokou školu, kterou ministerstvo výkonem této působnosti po vzájemné dohodě pověří. Týká-li se opatření podle odstavce 1 orgánů součásti veřejné vysoké školy, přechází působnost těchto orgánů na rektora.

(4) Nevylučuje-li to povaha věci, je povinností ministerstva nejprve upozornit veřejnou vysokou školu na skutečnosti uvedené v odstavci 1 a vyzvat ji, aby v přiměřené lhůtě zjednala nápravu.

(5) Pominou-li důvody, pro které bylo rozhodnuto o opatření podle odstavce 1, ministerstvo přijaté opatření zruší.

Soukromá vysoká škola

SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA

§ 39

Státní souhlas

(1) Právnícká osoba, která má sídlo, svou ústřední správu nebo hlavní místo své podnikatelské činnosti na území některého členského státu Evropské unie, nebo která byla zřízena nebo založena podle práva některého členského státu Evropské unie, je oprávněna působit jako soukromá vysoká škola, pokud jí ministerstvo udělilo státní souhlas.

(2) Oprávnění soukromé vysoké školy je nepřevoditelné a nepřechází na právní nástupce.

(3) Na žádost zřizovatelů nebo zakladatelů může ministerstvo vydat státní souhlas i před zápisem právnické osoby, která má působit jako soukromá vysoká škola, do obchodního nebo jiného rejstříku (dále jen "rejstřík"), jedná-li se o právnickou osobu zapisovanou do rejstříku, jestliže je prokázáno, že tato právnická osoba byla zřízena nebo založena. Tato právnická osoba je povinna předložit ministerstvu výpis z rejstříku ve lhůtě do 15 dnů od doručení příslušného dokladu o zápisu do rejstříku. Státní souhlas nabývá účinnosti vznikem právnické osoby.

(4) Žádost o udělení státního souhlasu obsahuje

- a) název, sídlo a typ vysoké školy,
- b) právní formu právnické osoby a statutární orgán,
- c) dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti vysoké školy (dále jen "dlouhodobý záměr soukromé vysoké školy"),
- d) údaje o finančním, materiálním, personálním a informačním zajištění činnosti soukromé vysoké školy,
- e) návrhy studijních programů,
- f) návrh vnitřních předpisů upravujících organizaci a činnost soukromé vysoké školy a postavení členů akademické obce.

(5) Žadatel je povinen údaje uvedené v žádosti doložit.

(6) Jsou-li případné nedostatky žádosti podle odstavce 4 odstranitelné, vyzve ministerstvo žadatele, aby je v přiměřené lhůtě odstranil, a řízení přeruší. V případě, že žadatel vady ve stanovené lhůtě neodstraní, rozhodne ministerstvo ve věci na základě původních podkladů.

(7) Ministerstvo rozhodne o žádosti do 150 dnů ode dne jejího doručení. Před rozhodnutím si ministerstvo vyžádá stanovisko Akreditační komise k návrhům studijních programů.

(8) Ministerstvo státní souhlas neudělí, jestliže

- a) Akreditační komise nevydala souhlasné stanovisko alespoň k jednomu předloženému studijnímu programu,
- b) zjistí, že nejsou předpoklady pro řádné zajištění vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti, nebo
- c) návrh vnitřních předpisů je v rozporu se zákony nebo jinými právními předpisy.

(9) Pokud ministerstvo udělí státní souhlas, rozhodne také o akreditaci příslušných studijních programů a o registraci vnitřních předpisů.

(10) Státní souhlas pozbude platnosti, jestliže soukromá vysoká škola nezahájí vzdělávací činnost do dvou let od nabytí jeho právní moci.

§ 40

Financování soukromé vysoké školy

(1) Právní osoba, která získala oprávnění působit jako soukromá vysoká škola, je povinna zajistit finanční prostředky pro vzdělávací a vědeckou nebo výzkumnou, vývojovou, uměleckou a další tvůrčí činnost.

(2) Ministerstvo může poskytnout soukromé vysoké škole působící jako obecně prospěšná společnost¹²⁾ dotaci na uskutečňování akreditovaných studijních programů a programů celoživotního vzdělávání, s nimi spojenou vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Soukromé vysoké škole může ministerstvo poskytnout dotaci na stipendia podle § 91 odst. 2 písm. d), podle § 91 odst. 3. Podmínky dotací, jejich užití a zúčtování se řídí obecnými předpisy pro nakládání s prostředky státního rozpočtu.

(3) Výše dotací podle odstavce 2 se určuje na základě dlouhodobého záměru soukromé vysoké školy a jeho každoroční aktualizace, dlouhodobého záměru ministerstva, typu a finanční náročnosti akreditovaných studijních programů, počtu studentů a dosažených výsledků ve vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti a její náročnosti.

(4) Poskytování dotací soukromým vysokým školám na výzkum a vývoj se řídí zvláštními právními předpisy upravujícími podporu výzkumu a vývoje^{7a)}.

§ 41

Vnitřní předpisy

- (1) Vnitřní předpisy soukromé vysoké školy stanoví, které orgány vykonávají působnost podle části čtvrté až deváté tohoto zákona.
- (2) Pro registraci vnitřních předpisů soukromé vysoké školy a jejich změn platí § 36 obdobně.

§ 42

Další povinnosti soukromé vysoké školy

- (1) Soukromá vysoká škola je povinna
 - a) každoročně vypracovat, předložit ministerstvu a jako neperiodickou publikaci¹¹⁾ zveřejnit výroční zprávu o činnosti a v případě, že obdržela dotaci, i výroční zprávu o hospodaření vysoké školy v termínu a formě, kterou stanoví ministr,
 - b) vypracovat, projednat s ministerstvem a jako neperiodickou publikaci¹¹⁾ zveřejnit dlouhodobý záměr soukromé vysoké školy a jeho každoroční aktualizaci v termínu a formě, kterou stanoví ministr,
 - c) poskytovat Akreditační komisi a ministerstvu na jejich žádost ve stanovených termínech a bezplatně informace potřebné pro jejich činnost podle tohoto zákona,
 - d) provádět pravidelně hodnocení činnosti vysoké školy a zveřejňovat jeho výsledky,
 - e) na úřední desce zveřejňovat seznam akreditovaných studijních programů, které uskutečňuje včetně jejich typu, členění na studijní obory, formy výuky a standardní doby studia a seznam oborů, ve kterých je soukromá vysoká škola oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem,
 - f) oznámit ministerstvu, že na soukromou vysokou školu byl vyhlášen nebo ukončen konkurz podle obecných předpisů o konkurzu a vyrovnání,¹³⁾
 - g) oznámit ministerstvu zánik právnické osoby, která získala oprávnění působit jako soukromá vysoká škola.
- (2) Na obsah výroční zprávy o činnosti soukromé vysoké školy se vztahuje § 21 odst. 2 obdobně, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.
- (3) Na obsah výroční zprávy o hospodaření soukromé vysoké školy se vztahuje § 21 odst. 3 obdobně, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.

(4) Výroční zpráva o činnosti a výroční zpráva o hospodaření, dlouhodobý záměr soukromé vysoké školy a výsledky hodnocení činnosti soukromé vysoké školy musí být veřejně přístupné.

§ 43

Působnost ministerstva

(1) Jestliže je některé opatření soukromé vysoké školy v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nestanoví-li zákon jiný způsob jeho přezkoumání, vyzve ministerstvo vysokou školu, aby v přiměřené lhůtě zjednala nápravu.

(2) Ministerstvo může soukromé vysoké škole udělený státní souhlas odejmout, jestliže

- a) nemá akreditovaný žádný studijní program,
- b) v průběhu jednoho roku jí byla odňata akreditace více než dvou studijních programů,
- c) jí byla pozastavena akreditace všech studijních programů,
- d) se v její činnosti projevují závažné nedostatky znemožňující plnění jejích úkolů podle tohoto zákona, nebo
- e) závažným způsobem porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo jejím vnitřním předpisem.

(3) Ministerstvo odejme státní souhlas v případě, že v žádosti byly uvedeny nesprávné údaje rozhodné pro udělení státního souhlasu nebo že došlo k takovým změnám, za kterých by souhlas nemohl být vydán.

(4) Odnětím státního souhlasu pozbývá právnická osoba oprávnění působit jako vysoká škola. Ministerstvo zároveň rozhodne o odnětí akreditace studijních programů.

(5) Nevylučuje-li to povaha věci, je povinností ministerstva nejprve upozornit soukromou vysokou školu na skutečnosti uvedené v odstavci 2 a vyzvat ji, aby v přiměřené lhůtě zjednala nápravu.

(6) Jestliže soukromá vysoká škola přestala uskutečňovat vzdělávací činnost z jiného důvodu než z důvodu odnětí státního souhlasu, je povinna to bezodkladně oznámit ministerstvu.